

Rumanija

Il-medjazzjoni fl-Istati Membri - Rumanija

Minflok ma toqghod tmur il-qorti, għaliex ma tipprovax issolvi t-tilwim permezz tal-Medjazzjoni? Din hija forma ta' risoluzzjoni alternattiva tat-tilwim (ADR), fejn medjatur jgħin lil dawk involuti f'tilwima biex jilhq u ftehim. Il-gvern u l-prattikanti tal-ġustizzja Rumani huma konxji mill-vantaġġi tal-medjazzjoni.

Lil min għandek tikkuntattja?

Il-[Kunsill tal-Medjazzjoni](#), stabbilit bil-Liġi Nru. 192/2006 dwar il-medjazzjoni, huwa responsabbli mis-sorveljanza tal-medjazzjoni fir-Rumanija. Huwa entità legali awtonoma li jaġixxi fl-interess pubbliku u għandu l-kwartieri ġenerali tiegħu f'Bukarest.

Il-Liġi Nru. 192/2006 tipprovdi l-qafas leġislativ għall-introduzzjoni tal-medjazzjoni, li fi hdanu topera l-professjoni tal-medjazzjoni.

Il-membri tal-Kunsill tal-Medjazzjoni jigu eletti mill-medjaturi u jkunu approvati mill-[Ministeru tal-Ġustizzja tar-Rumanija](#).

Ir-responsabbiltajiet prinċipali tal-**Kunsill tal-Medjazzjoni** huma li jadotta deċiżjonijiet fl-oqsma li ġejjin:

- Jistabbilixxi **standards għat-taħriġ** fil-qasam tal-medjazzjoni, fuq il-bażi tal-aħjar prattika internazzjonali u jissorvelja l-konformità magħhom min-naħa tal-professjonisti;
- **Joħroġ l-awtorizzazzjonijiet** għall-medjaturi u jzomm u jaġġorna l-Lista tal-Medjaturi;
- **Japprova l-kurrikula tat-taħriġ** għall-medjaturi;
- **Jadotta l-Kodiċi Etiku u Deontoloġiku** għall-medjaturi awtorizzati, kif ukoll ir-regolamenti rigward ir-responsabbiltà dixiplinari tagħhom;
- Jadotta **regolament** dwar l-organizzazzjoni u l-funzjonament tal-Kunsill tal-Medjazzjoni;
- Jagħtu bidu għal **proposti** biex tkun emendata jew korelata l-leġiżlazzjoni dwar il-medjazzjoni.

Id-dettalji ta' kuntatt tal-[Kunsill tal-Medjazzjoni](#) huma:

Indirizz: Cuza Vodă Street, 64, sector 4, Bucharest

Telefon: 004 021 315 25 28; 004 021 330 25 60; 004 021 330 25 61

Faks: 004 021 330 25 28

Indirizzi tal-posta elettronika (e-mail): secretariat@cmediere.ro, Consiliul_de_mediere@yahoo.com

Ir-Registru Nazzjonali tal-Assoċjazzjonijiet Professionali tal-Medjaturi

Il-[Kunsill tal-Medjazzjoni](#) stabbilixxa r-[Registru Nazzjonali tal-Assoċjazzjonijiet Professionali tal-Medjaturi](#). Dan ir-Registru jelenka l-organizzazzjonijiet mhux governattivi li jipromwovu l-medjazzjoni u jirrapreżentaw l-interessi professjonali tal-medjaturi.

Din li ġejja hija **lista ta' assoċjazzjonijiet professjonali** attivi fis-servizzi tal-medjazzjoni:

- l-[Assoċjazzjoni tal-Medjaturi ta' Bukarest](#) (Asociația Mediatorilor București)
- iċ-**Ċentru tal-Medjaturi ta' Turda** (Asociația Centrul de Mediere Turda)
- l-Assoċjazzjoni tal-Kamra tal-Medjaturi ta' Vaslui (Asociația Camera Mediatorilor Vaslui)
- iċ-[Ċentru ta' Medjazzjoni ta' Vaslui](#) (Centrul de Mediere Vaslui)
- l-Assoċjazzjoni tal-Medjaturi ta' Galați (Asociația Mediatorilor Galați)
- l-Assoċjazzjoni tal-Kamra tal-Medjaturi ta' Iasi (Asociația Camera Mediatorilor Iași)
- iċ-**Ċentru ta' Medjazzjoni u ta' Sigurtà Komunitarja ta' Iasi** (Centrul de Mediere si Securitate Comunitara Iasi)

- iċ-[Ċentru ta' Medjazzjoni ta' Craiova](#) (Centrul de Mediere Craiova)
- I-[Assoċjazzjoni ta' Ċentru ta' Medjazzjoni ta' Cluj](#) (Asociatia Centrul de Mediere Cluj)
- iċ-[Ċentru ta' Medjazzjoni ta' Neamt](#) (Centrul de Mediere Neamt)
- iċ-Ċentru ta' Medjazzjoni ta' Sibiu (Centrul de Mediere Sibiu)
- iċ-[Ċentru ta' Medjazzjoni ta' Constanta](#) (Centrul de Mediere Constanta)
- iċ-Ċentru ta' Medjazzjoni ta' Alba (Centrul de Mediere Alba)
- iċ-[Ċentru ta' Medjazzjoni ta' Timisoara](#) (Centrul de Mediere Timisoara)
- iċ-Ċentru ta' Medjazzjoni u ta' Arbitraġġ ta' Maramures (Centrul de Mediere si Arbitraj Maramures)
- iċ-[Ċentru ta' Medjazzjoni ta' Bacau](#) (Centrul de Mediere Bacau)
- iċ-[Ċentru ta' Medjazzjoni ta' Călărași](#) (Centrul de Mediere Calarasi)
- iċ-[Ċentru ta' Medjazzjoni ta' Ialomița](#) (Centrul de Mediere Ialomita)

Il-Bord tal-Medjaturi

Skont l-Artikolu 12 tal-Liġi Nru. 192/2006, **il-medjaturi awtorizzati huma rreġistrati fil-“Bord tal-Medjaturi”** ġestit mill-[Kunsill tal-Medjazzjoni](#) u ppubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali Rumén, Parti I.

Tista' ssib il-**“Bord tal-Medjaturi”** anki fis-sit elettroniki uffiċjali tal-[Kunsill tal-Medjazzjoni](#) u tal-[Ministeru tal-Ġustizzja](#).

Il-lista ta' **medjaturi awtorizzati** tinkludi informazzjoni dwar:

- Is-sħubija tagħhom fl-assoċjazzjonijiet professjonali,
- L-istituzzjoni minn fejn iggradwaw,
- Il-programm ta' taħriġ tal-medjazzjoni li segwew,
- L-ilsna barranija li bihom jistgħu jmessu s-servizzi ta' medjazzjoni,
- Id-dettalji ta' kuntatt tagħhom.

Il-persuni li jkunu interessati li jsolvu t-tilwima tagħhom permezz tal-medjazzjoni jistgħu jikkuntattjaw lil medjatur fi żmien xahar mid-data tal-pubblikazzjoni tal-“Bord (Lista) tal-Medjaturi” fl-uffiċċji tal-qrati u fis-sit elettroniku tal-Ministeru tal-Ġustizzja.

Il-Kunsill tal-Medjazzjoni huwa legalment obligat li jaġġorna b'mod regolari – mill-inqas darba fis-sena – il-**Bord (Lista) tal-Medjaturi**, u li jikkomunika l-aġġornamenti lill-qrati, lill-awtoritajiet tal-gvernijiet lokali u lill-Ministeru tal-Ġustizzja.

F'liema qasam huwa l-użu tal-medjazzjoni ammissibbli u/jew l-aktar komuni?

L-Artikolu 2 tal-Liġi Nru. 192/2006 jippermetti li l-partijiet jagħmlu użu mill-medjazzjoni f'**tilwim relatat ma' kwistjonijiet ċivili jew penali, ma' kwistjonijiet familjari** u ma' oqsma oħrajn tal-liġi bla ħsara għad-dispożizzjonijiet legali. **It-tilwim li jikkonċerna lill-konsumaturi, u tilwim ieħor suġġett għal drittijiet li jistgħu jiġu rrinunzjati**, ukoll jista' jiġi solvut permezz tal-medjazzjoni. Madankollu, kwistjonijiet marbuta ma' drittijiet personali u ma' drittijiet li ma jistgħux jiġu rrinunzjati ma jistgħux ikunu suġġetti għal medjazzjoni.

Hemm regoli speċifiċi li wieħed irid isegwi?

L-użu tal-medjazzjoni huwa **volontarju**. M'hemm l-ebda obbligu li l-partijiet ifittxu s-servizzi ta' medjazzjoni, u fi kwalunkwe fażi jistgħu jagħzlu li ma jieħdux sehem fil-medjazzjoni. Fi kliem ieħor, fi kwalunkwe ħin il-partijiet huma liberi li jfittxu mezzi oħrajn biex isolvu t-tilwima tagħhom, bħal proċedimenti f'qorti jew arbitraġġ. Il-partijiet interessati jistgħu jikkuntattjaw lil medjatur qabel ma jitolgħu l-qorti, imma anki waqt il-proċedimenti tal-qorti.

Madankollu, diversi dispożizzjonijiet legali nazzjonali fil-qasam tal-medjazzjoni jobbligaw lill-imħallfin, f'ċerti każijiet, **jinformaw lill-partijiet bil-possibbiltà li jagħzlu l-medjazzjoni u l-vantaġġi li huma jagħmlu dan**. F'każijiet oħrajn, jiġu offruti numru ta' **inċentivi finanzjarji** lill-partijiet li jagħzlu l-medjazzjoni jew proċedimenti oħrajn ta' riżoluzzjoni alternattiva tat-tilwim.

Fis-17 ta' Frar 2007, il-[Kunsill tal-Medjazzjoni](#) approva l-**Kodiċi Etiku u Deontoloġiku** għall-medjaturi. Il-Kodiċi jorbot lill-medjaturi kollha inkluzi fil-Bord tal-Medjaturi.

Informazzjoni u taħriġ

Is-sit elettroniku tal-[Kunsill tal-Medjazzjoni](#) huwa s-sors prinċipali ta' informazzjoni dwar il-medjazzjoni fir-Rumanija.

It-taħriġ dwar il-medjazzjoni huwa pprovdut biss mis-settur privat, imma l-[Kunsill tal-Medjazzjoni](#) għandu r-responsabbiltà li jagħti l-awtorizzazzjoni lill-fornituri tal-korsijiet tat-taħriġ sabiex ikun żgurat li l-korsijiet kollha joffru taħriġ tal-istess standard.

Fis-sit elettroniku uffiċjali tal-[Kunsill tal-Medjazzjoni](#) hija inkluża anki lista ta' **fornituri ta' programmi ta' taħriġ**.

Il-korsijiet ta' taħriġ isiru b'mod regolari. Bħalissa hemm programm ta' taħriġ li jagħmilha ta' **kors inizjali ta' taħriġ għall-medjaturi** (80 siegħa). Il-programm jistabbilixxi għanijiet ta' taħriġ, hliet li għandhom jiġu żviluppati sa tmiem il-programm u metodi ta' evalwazzjoni. It-tmien (8) fornituri awtorizzati mill-Kunsill tal-Medjazzjoni huma responsabbli mill-iżvilupp ta' materjal u ta' eżerċizzji ta' appoġġ skont il-qafas stabbilit mill-programm nazzjonali ta' taħriġ.

X'inhi l-ispiza tal-medjazzjoni?

Il-medjazzjoni mhix mingħajr nlas; **il-livell ta' nlas** huwa suġġett għal ftehim bejn medjatur privat u l-partijiet.

Bħalissa, l-awtoritajiet lokali jew nazzjonali ma jipprovdu l-ebda appoġġ legali jew finanzjaru sabiex ikunu pprovduti servizzi ta' medjazzjoni.

Huwa possibbli li jiġi eżegwit ftehim li jirriżulta minn medjazzjoni?

Id-[Direttiva 2008/52/KE](#) tohloq il-possibbiltà li wieħed jitlob li l-kontenut ta' ftehim bil-miktub li jirriżulta mill-medjazzjoni jkun jista' jiġi infurzat. L-Istati Membri għandhom jinfurmaw dan lill-Kummissjoni tal-qrati jew lill-awtoritajiet l-oħra li huma kompetenti biex jirċievu t-talbiet.

Ir-Rumanija għadha ma kkomunikatx din l-informazzjoni.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tiddil imdañhal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-añhar aġġornament: 10/06/2013